

Jana Rečková - Čas her

Každý z nás někdy alespoň v televizi sledoval představem v mezeře. Zamysleli jste se však nad tím, že pozorujete jev, jehož podstata nebyla nikdy odhalena a vznik se nikdy nepodařilo umele napodobit? Vznik mezer zůstal až do konce závislý na tzv. časohráčích, kteří je vytvářeli, zpravidla ve čtyřčlenných skupinách s koordinovaným časovým zpožděním dvojníků. Není třeba zdůrazňovat zde aspekty, hojně probírané bulvárním tiskem, týkající se dvojníků, kteří neskončili současně s mezerou, což u postižených pravidelně vedlo k psychotickému onemocnění - ovšem nelze tvrdit, že by šlo výhradně o schizofrenii.

Nyní, po odeznění období módy těchto představení, fakticky po zániku nikdy neobjasněných časohráčských schopností, zveřejnil profesor Pawlicek, neurofyziolog z Lyennské kliniky, výsledky svého výzkumu. Porovnává soubor 187 časohráčů s dvěma sty tzv. normálních jedinců ve stejném věkovém rozmezí. Stojí za povšimnutí, že postižení jsou výhradně muži zhruba od puberty do padesáti let. Zcela výjimečně jsou zvláštní schopnosti zjišťovány už v dětském věku. U dobrovolníků bylo provedeno podrobné vyšetření mozku včetně EEG, počítačové tomografie, magnetické rezonance a pozitronové emisní tomografie. Jediné statisticky významné zjištění představovalo až dvojnásobně zvýšené prokrvení některých okrsků temporálního (spánkového) laloku v dominantní hemisféře časohráčů. S jednou výjimkou, kdy naopak bylo prokrvení ve stejné lokalizaci sníženo.

Profesor Pawlicek vyslovil hypotézu, že jde o následek Pawlicekovy encefalitidy, probíhající pod obrazem běžného virového onemocnění s vysokými teplotami, a to o následek přechodný, kdy zvláštní schopnosti postižených jsou v podstatě projevem postupné sanace onemocnění.

(z časopisu pro mládež Věda v životě)

Celé to pitomé představení se od začátku vyvíjelo nějak divně. Kaiva už na tohle měla vypěstovaný šestý nebo sedmý smysl a uvnitř byla napružená, až ji brněly konečky prstů. Diváci pochopitelně nic nepoznali, ti vesele tleskali těm nemravnostem, které se jim tady ukazovaly ze všech stran, okořeněné stavem beztlíže (no, skoro! Skupina, udržující mezeru, za moc nestála), barevnými reflektory na jedno použití a poskakujícími plamínky. Plameny byly v módě, ale málokdo z herců v mezerách je uměl, tady Kaiva typovala tanečnici s malinko šikmýma očima, na rozdíl od ostatních skutečnou profesionálku. Ani ten slizák Malvos, majitel celé šou, ji nedonutil odložit sukničku a podprsenku z perliček, správná holka! Tanečnice ji s tímhle vším nějak smířovala, a potom ten zpěvák, kdyby tak mohla zavřít oči, měl docela fajn hlas, ale proč u toho musí být nahatej? A ještě ty masti, co dělají na kůži duhové efekty, br, asi pěkná jedovatina, dostanete z toho rakovinu, pitomečci!

Procházela se v uniformě záchranáře podél okraje mezery. Pro ni tam byl docela zřetelně, i když běžní diváci ho vůbec neviděli. Její nohy dokázaly po těch letech zkušeností vyhmatat nepatrný odpor, který kladla bariéra. Jestlipak to cítí i účinkující? Sotva. Jdou, kam se jim řekne, a jakmile zjistí snížení gravitace, začnou se kroutit a svíjet podle scénáře. Všechna představení nejsou špatná. Některá mají docela blízko k Umění - Kaiva Umění naivně uctívala, i když si často nebyla jistá, co vlastně obnáší. Ovšem kýč a porno poznala dost bezpečně. A tohle je obojí.

Mrkla nahoru a málem si odplivla. Naskytl se jí pohled na jakousi složitou hromadnou soulož mezi růžovými plameny. Mladí z jejího týmu by se jejímu pohoršení vysmáli. Jim to vůbec nepřišlo divné. Betek se jednou kasal, že by to klidně zkusil, ale stejně na to neměl vizáž, byl moc hranatý a chlupatý, jakpak by se asi holil na zádech? No co, nahotinky šly vždycky na odbyt. V každé době. Kašli na to, ženská, pomyslela si.

Široký náramek na jejím levém zápěstí varovně zapípal. Cože? Pět minut do konce? Zamrazilo ji. To nestihnou. Vyvolala si na displeji minutáž představení. Do háje! Ti amatéři to stříhli těsně, nenechali vůbec žádnou rezervu! A tanečnice teprve nastupuje, teď začíná její hlavní sólo, je fakt dobrá, ta holka snad vidí každou nitku zbývající gravitace a dokáže se jí zachytit, aby svým beztlížným kreacím dodala patřičné napětí hrozícího pádu. Znalci v obecnstvu teď slintají. Ti ostatní si zaslintali už dřív, a ještě aby se nenudili, zbyl tam ten pár vpravo nahoře. Nádherná těla, to jo, ale za to, co dělají, by je maminka nepochválila. Začíná poslední píseň, má trvat čtyři minuty. Přesně ty, které zbývají do konce. Ti dva nahoře jsou ohroženi. Zpěvák to stihne, ten je nízko a stačí, aby se při posledních taktech snesl na zem a vypadl. Jestli poslouchal instruktáž.

Mávla na Beteka, ukázala nahoru a poklepala na náramek, pak zvedla dva prsty a naznačila palcem skok. V blízkosti mezery vysílačky buď selhávaly nebo rušily časohráče, ale tohle dorozumívání jí vyhovovalo. Její tým byl sehraný, ještě kdyby tak nedostali dva členové chřípku, beztak jeden od druhého, takže jí zbyl Betek a Mariša. Betek už byl v pětadvaceti starý mazák, pracoval u Kaivy šestým rokem. Pochopil okamžitě a začal nenápadně šplhat po lehké konstrukci z trubek o několik stupňů výš. V pořádku. Stačí po nich skočit a lano, upevněné na záchranářském postroji, už všechny tři stáhne zpátky, ven z mezery. Jen si musí přesně vypočítat směr a odraz a odhadnout hmotnost těch naháčů. Budou mu klouzat v rukou, sakra. Doufám, že počítá i s tím. Ale jo, Betek to zmákně.

Co dělá Mariša? Chudák holka třesí oči na displej. Kaiva jí rychle vyťukala stručnou zprávu. Hlídej šéfa! Ten bývalý cirkusák se pohyboval ve středu skupiny, která právě dokončila svůj okrasný, nepřehledný akt. Nejhnusnější namaštěný a vyholený krasavec. Nebo možná už jsem na tohle stará, povzdechla si v duchu Kaiva. Tomu nic nehrozí, a kdyby se opozdil, Mariša se aspoň otrká, stačí kousek a jsou venku...

Časohráči se blížili k mezeře. Vypadali znepokojeně. Moc mladí, úplní amatéři, vztekala se Kaiva. Zvrzali to a někdo může přijít o život. Obvykle to bývá někdo z nás záchranářů, jsme za to přece placeni, no ne? A nikdy je za to nikdo neodsoudí. Soud ani veřejnost.

Ústřední skupinka se úplně rozpojila a doplachtila dolů. Herci vyklouzli z mezery, Mariša si teď jistě oddechla. Pár nahoře o nebezpečí nic netuší, vlastní představení je zřejmě strhlo natolik, že se ani nemrknou dolů. Čtyři časohráči tak blízko bariéry, to by je totiž muselo trknout, leda by to dělali poprvé. Tedy v mezeře.

Tanečnice zaujala místo uprostřed, teprve teď se plameny rozhořely naplno, už je to jasné, dělá to ona! Talent, a přitom hezká, trochu podobná mojí Gretě, všimla si Kaiva. Časohráči se dotýkají bariéry. Betek přesunul váhu, odráží se. Časohráči vstupují do mezery. Kaiva vyrazila pro tanečnici. Bude to těsné. Zpěvák dozpíval, teď už znějí jenom bubny, ale ten blbec se kymácí na místě, copak při instruktáži chrápal? To si myslí, že mezera je tady navěky?

Prolétla stěnou růžových a modrých plamének, pokoušejíc se propočítat dráhu tak, aby stačila přibrat i zpěváka, ale byl pořád o fous moc vysoko a gravitace ještě pořád za moc nestála. Ten kluk to odnese. Kdyby ti přiblížil časohráči měli v hlavě kromě té své schizofrenie ještě i špetku rozumu, mohli ho klidně vystrčit ven. Jenomže je to ani nenapadne.

Chytila tanečnici, zblízka zahlédla její oči, rozšířené strachem a možná i drogou, prudce vztyčila volnou ruku, a dolů, honem ke kraji mezery. Gravitace sílila, čtyři mladíci, postupující ke středu mezery, se potili, reflektory jeden po druhém zhasínaly.

Zpěvák vrávorá a nic nechápe. Aspoň že Betek už je mimo i s klienty, sláva! Ucítla bariéru a současně koutkem oka zachytila pohyb, hodně rychlý pohyb. Kdosi v civilu strhává zpěváka, ruce mu kloužou na jeho holé, namaštěné kůži, ale nevzdává se, s rutinou mu udělí

patřičné zrychlení a naháč už letí ven, natluče si hubu, ale to přežije.

Vypadla z mezery, tanečníci před sebou. Mlask. Vždycky jí připadalo, že mezera mlaskne, když se smrští. Zpěvák se sbírá ze země a kleje, blbec, místo aby děkoval, ale jeho zachránce nikde nevidím... Sakra. Zůstal tam.

Hledala skupinku časohráčů, pamatovala si jejich obličeje a věděla, že budou náramně nenápadní, žádné barevné kostýmy jako jejich dočasní dvojníci, kteří zmizeli v mezeře. Prvního načapala mezi diváky, ještě řvoucími nadšením - dramatické závěry byly u publika v oblibě. Aby ne, když jim o krk nešlo! Trefila se mu do nosu, pak mu asi přerazila čelist a se štěstím i klíční kost, aspoň bude chvíli mimo provoz, kretén! Jakmile padl, objevila druhého a zpracovala ho obdobným způsobem, potěšena, že všechny ty chvaty a údery nezapomněla, a byla by se pustila ještě do třetího, který se snažil couvat, ale v hustém davu mu to činilo potíže. Jenomže to už se do věci vložili policajti a byl konec legrace.

Byli docela slušní, znali ji. Seržant, který dohlížel U představení už poněkolikáté, dokonce chápal, co ji tak rozzuřilo a čím se ti mladíci provinili. Zeptal se dvou padlých, jestli si snad chtějí stěžovat. Jeho tón dával jasně najevo, že by je to mohlo mrzet.

"To by patřilo do novin, jak je zmlátila postarší dáma vysoká metr šedesát," podotkl Betek udýchaně. "Promiň, Kaivo, nechtěli mě pustit, pořád dokola mi děkovali... Byl bych ti s tím píchnul."

"Parádně jste to zprasili," řekla Kaiva těm dvěma, ke kterým se nedostala včas. "Mohli to odnést čtyři. Místo toho zahynul jeden."

"Ten nás žalovat nebude," pravil cynicky mladík s krátkými copy.

Kaiva se prudce vrhla dopředu a vyškubla mu pár vlasů. Zastrčila si je do kapsy kombinézy. "A ty už si nezahraješ," zasyčela.

"Co... co to má znamenat?" vykoktal.

"Vúdú," vysvětlil mu Betek. "Vidíš její nos? Má černošský předky, prý odněkud z Haiti, aspoň co já vím."

"Seržante..., " zakňoural mladík, "udělejte něco, prosím!"

"Já nic zvláštního neviděl," prohlásil policista.

"Paní Kaiva odvedla jako vždy prvotřídní práci," ozval se úlisný hlas. Malvos, slizoun Malvos.

"S vámi už nikdy," řekla studeně. "Ušetřil jste, najal jste tahle nemehla, a mohl jste přijít o tanečníci, to nejlepší, co máte! A to jste měl ještě kliku, že sabotéry odchytili předem! Tady přišel o život člověk! Mohl to být ten váš zpěvák!"

"Ale nebyl," zasmál se majitel souboru. "Peníze máte na účtu, Kaivo. I s příplatky. A když si to rozmyslíte, třeba vás příště nechám vybrat časohráče."

Ignorovala ho. Obrátila se k policistům. "Zjistíte, co to bylo za chlapa?"

"Těžko," vzdychl seržant. "Vyslechnout tyhle davy? Kromě toho koukali úplně jinam, chápete?"

Betek ji vedl k autu, cestou si oba sundávali chrániče a postroje. Mariša je předběhla, prokličkovala mezi osobními auty k jejich dodávce. Najednou se zastavila a vyjekla. Ze stínu autobusu - zájezd chlípných důchodců, napadlo Kaivu okamžitě - kdosi vystoupil. Mohutná silueta, klobouk, těžké boty. Smekl a přistoupil blíž.

"Ahoj, Kaivo," řekl. "Omlouvám se za ten zásah. Najal mě sólo táta toho blbečka. A měl recht."

"Valyre!" vyhrkla Kaiva. "Tebe jsem neviděla, ani nepamatuju!"

"Tam jste měl kšiltovku," ozval se Betek. "A svetr."

"Ten mám pod kabátem." Valyr se usmál. "Všímavej hoch. A umí. Ten skok jsi odhadl perfektně."

"Těm lajdákům to ještě polepím," slíbila Kaiva. "Škoda že neumím to vúdú. Hodilo by se." Před lety Valyra zaučovala, ve skutečnosti ve více než jednom oboru, ale to už bylo hodně dávno.

"To bylo horší než lajdáctví," prohlásil Valyr zaujatě. "Kolísali mezi sebou nejmní o vteřinu, možná dvě, bariéra se táhla jako žvejkačka, vůbec se nesladili s plánem ani neutáhli gravitaci, skupina uprostřed klesla během představení o půl metru! Zvlášť ten čtvrtý maník, ten nejmladší, to je kopyto!"

Betek na něj vyjeveně zíral. Zanícený proslov prozrazoval víc než profíka! Ten chlap by snad byl schopen vyklopit i teorii mezer! Tedy kdyby ji vůbec někdo znal. "Vy jste záchranář?" zeptal se.

"No, však proto se omlouvám za zásah mimo plán," kývl Valyr.

"Ale mně se zdálo, že jste tam zůstal!"

"Zdání klame. Mám svoje triky."

"Slyšela jsem, že už končíš," řekla Kaiva.

"Právě teď. Tohle byl poslední kšeft, vracím se domů."

"Tak ti přeju pěknou penzi," pravila Kaiva ironicky. "Však ty to nevydržíš. Uvidíme se!"

Jména zastávek si Valyr nezapamatoval a po těch létech ve Velké Evropě mu zněla úžasně exoticky, nevěřil by, že je kdysi vyslovoval úplně samozřejmě, dokonce se na nich trénoval ve čtení. Nevěděl by už, kde vystoupit, nebýt babiččiných slov, kdysi dávno pronesených snad náhodou, ale důrazně, tím jejím staroučitským tónem.

"Vltava se tady stáčí do oblouku, proto se ten vagón tolik naklání, a teď to bude hodně kodrcat, vsadím se, že tuhle trať neopraví ani v příštím tisíciletí, no a jak přejedeme ten rozbitý úsek, uvidíš přívoz. Vidiš ho?"

Valyr, tehdy ve čtyřech letech zvyklý spíš na přezdívku Buřtík, kývl a přečetl si název stanice. Tou dobou už četl plyně, přestože babička byla proti a schválně mu dávala obrázkové knížky. Stejně nic nezmohla, jeho přitahovala písmenka.

"A už budeme vystupovat. Tamhle na skále je naše chata, děda už topí, podívej, jak se kouří z komína!"

Babička prý dožívá někde v domově důchodců, rodiče jsou snad v Austrálii, rodina se rozprchla po světě a chata donedávna patřila nějakému věřiteli naší krásné Valerie, která před rokem dojela na konečnou. Drogy. Taková banalita. Člověk z agentury vrtěl hlavou, proč zrovna tuhle barabiznu, neatraktivní lokalita, mizerná silnička nahoře nad údolím, když vás baví šplhat jako kamzík, jinak přívoz a trať na druhém břehu. Aspoň to je levný. Za poslední kšeft Valyr vyfasoval půl milionu bodíků, tak byl na chvíli za vodou, i když do toho započítá opravy a inovace v chatě. A pak se snad něco najde. Přece v Cechách ještě nezkrachovalo úplně všechno, ne?

Nedovřeným zkřiveným oknem na cestující zaútočil déšť. Valyr vstal a pustil na svoje lépe chráněné místo unavenou ženu ve staré bundě. "Budu vystupovat," objasnil nahlas svou šlechetnost. Stejně na něj koukali divně. Až doteďka ho měli za svého, přízvuk chytil už v Praze, nebylo těžké vzpomenout si, a oblékal se vždycky spíš pohodlně, to jest jako šupák, a vypadal jako místní nezaměstnaný.

Přívoz nepochopitelně fungoval a chata nebyla ani tak vysoko, jak si myslel, nebo ještě nebyl tak z formy, jak si myslel, po křivých kamenných schodech vyběhl bez zastávky a byl u své budoucí oázy, napůl starého baráku, napůl opuštěné chaty, kde patrně straší. Ale co, jsou to moji předkové. Opravy, které si naporoučel po telefonu, nejspíš proběhly a klíč pasoval. Potom seděl v kuchyňce, elektrická kamínka žhnula a foukala na něj teplý vzduch a sušila ho, do oken bušil déšť.

"Vltava se už zase vylila z břehů," slyšel v duchu babiččin hlas, "ale to nic, k nám nedosáhne, to kdybys tu byl v šestadevadesátém..." Stýská se mi, babi. Najdu tě, jasně, jenže to už nebudeš ty, ale nějaká dementní osoba, a co pak, rád bych si tě pamatoval takovou jako dřív. Nevím. Musím se na chvíli schovat, posedět, usušit se a přemýšlet.

Najednou mu došlo, že se opravdu schovává. Chtěl opravdu pryč. Dál od akcí čím dál riskantnějších, od *zákazníků* čím dál arogantnějších, od všech těch pitomých veřejně předváděných sexuálních úchylek ve stavu beztlíže, s cingrlátky a světýlky, a taky čím dál mladšími a neschopnějšími časohráči. Jako by se to nenadále vzniklé nadání postupně vytrácelo...

Promnul si strniště na bradě. Konečně si mohl dovolit kapku obrůst. Jo, a na dietu taky kašlu. Budu zase Buřtík jako zamlada. Vybalil zásoby z tašky, zdejší Smíšené zboží, pokud ještě funguje, určitě už zavřelo. Pod konzervami ležela kombinéza záchranáře a našité zrcadlové plošky na něj zamrkaly. Nikdy nepřišel na to, jak se říká těm lampášům na rukávech a tomu střihu, co tak báječně rozšiřuje ramena, asi aby měli *zákazníci* větší pocit bezpečí. No co, za pár dní už ji ani neobleču.

Někdo zazvonil. Já mám i zvonek? Valyr překvapeně vykoukl ven. Na horním schodu stál mohutný chlap, od pohledu gorila. "Jdu vás najmout," prohlásil. Jeho geoling měl německý přízvuk. Cpal se dovnitř, ale Valyr byl také těžká váha a neuhnul.

"Neberu zakázky. Skončil jsem."

"Tohle vezmeš." Muž přešel k tykání a vytáhl pistoli. Valyr ho praštil do ruky s rutinou záchranáře, který při akcích sabotérů počítá na setiny vteřiny. Chlapík přišel o zbraň i rovnováhu a skutálel se v kotrmelcích až dolů. Valyr zatnul, jestli ho nezabil, ale pistolníková krkolomná pout' skončila v nějakém rozbahněném záhonku a chlap se s hekáním zvedal a hrozil pěstí.

Třeba jim dojde, že fakt nemám zájem, přemítal Valyr otráveně. Jak se o tomhle zapadákově dověděli? Třeba jich budu muset shodit ze schodů ještě pár, než dají pokoj. Stál v kuchyni a zamyšleně se dotýkal špičkou jazyka rašícího kníru. Jenomže to chce... nevyjít ze cviku. Krucinál, zase to cvičení! Nenáviděl cvičení a trávíval jím nejméně tři hodiny denně. Odříkaného chleba atakdál, babička to holt věděla nejlíp.

Druhá návštěva na sebe nedala dlouho čekat. Tihle byli dva a stříleli po něm na ulici - vlastně spíš nábřeží - hned u onoho Smíšeného zboží. Které stále fungovalo. Měli v plánu zahnat ho do člunu, který se kolébal na Vltavě vedle přívozu. Čvachtali za ním v tom decimetru vody, pokrývajícím nábřeží, a neměli na to boty. Pochopitelně utíkal domů, tam měl tu pistoli a v ní osm nábojů. Jenom trnul, aby se omylem netrefili. Nejspíš ho nechtěli zabít, přinejmenším si nevybavoval nikoho, kdo měl důvod mstít se mu, ale jeden neví a

zákazníci bývají potřeštění. Vzpomněl si na Jarolíma Bruslaře, jednoho z prvních časohráčů, proslulého kreacemi svých herců (ano, tehdy byl časohráč pán i režisér a herci ho poslouchali) na ohnivém ledě, šikmých a kolmých stěnách nebo i hlavou dolů. Šli po něm najatí vrazi, šuškal se o příbuzných dívky, která zůstala zavřená v mezeře, a museli ho zabít třikrát, ten šílenec se procházel po světě ve více exemplářích. Od té doby mají střelci na hlavu časohráče minimálně dvojnásobnou sazbu. Jo, tehdy mu Jarolímův nápad připadal vážně ujetej, ale teď v něm nacházel určitý půvab. Bláznivý půvab, to jistě.

Těm čarostřelcům utekl, zabouchl dveře, jenže oni to nevzdali a začali třískat do okna, sklo sice bylo nové s pružením i odrazem, ale vytrvalému úsilí by stejně neodolalo. Tak vzal pistoli po prvním hostovi, vyběhl na schody a začal jim to oplácet. Jednoho zasáhl někam ke kolenu, druhý utekl a nechal kolegu válet v blátě. Pak Valyr zvedl starodávňý telefon a zavolal policii a záchranku. Jak sem po té děravé silnici dojedou, to je další otázka.

Policisté byli hodně zvědaví, ale na tu střelbu dole u krámu měl spoustu svědků a soused si vzpomněl i na chlapa s pistolí, ukázalo se, že zrovna pozoroval chatu toho cizince dalekohledem.

"Ale pane Rubeš, jakej já jsem cizinec," vzdychl Valyr. "Jezdíval jsem sem každý léto k babičce."

"Jo, paní učitelka Dvořáková, to byla dobrá sousedka," pokyvoval starý pan Rubeš. "Její dcera si vzala nějakého..."

"Nečase. To je můj táta," doplnil Valyr.

Policisté samostatně usoudili, že tady se patrně nejedná o nepřiměřenou obranu, nelegálně držená zbraň měla být sice vrácena (ale dyť byla neděle, podivil se starý Rubeš, to vás měl buzerovat v neděli?), ale vezmeme si ji teď... Mladík v uniformě se na dědulu ošklivě podíval. A podíváme se, jestli toho postřeleného nemáme v registru. Valyr už vysvětlil, že nemá ponětí, co po něm ti lidé chtějí, a určitě zůstane tady, nikam se nechystá, a každý případný další útok ihned nahlásí. Ano, ihned.

Potom Rubeš donesl demižon s domácím rýžovým vínem, bylo příšerné, však táta Moravák vždycky říkal, že Češi vínu nerozumějí, povídali si o babičce, vzpomínali, až bylo devět a Rubeš musel jít koukat na nějaký seriál v televizi. A Valyr nemohl usnout a vzpomínal dál.

Začalo to tou horečkou, tak vysokou, že máma panikařila a dávala mu zábaly, což bylo odporné, ale Valyr si vždycky přál mít halucinace, a teď je měl, lítal si v nich, spokojený jako brouček, jenom mu přišlo divné být na dvou místech současně, nad mořem, kde se vzduch houpe spolu s vlnami, a nad loukou, která je tak sympaticky z kopce, jenom roztáhnout křídla a letět. Ke konci si na to zdvojení zvykl, ale potom mu horečky klesly a bylo po snech.

Brzy se vrátil do školky, kde to byla dost otrava, až na odpolední klid, kdy mu hodná paní Kesnerová dovolila číst si. Asi jí nikdo neřekl, že předškolní děti neumějí číst, však byla jen pomocná vychovatelka.

Poprvé se mu to stalo pod lampou. Do konce života pro něj pouliční lampy znamenaly něco jiného než pro ostatní lidi. Tehdy se vraceli ve štrůdlu z procházky a on zaklonil hlavu a s lampou se na sebe dívali. Pak ho paní Kesnerová zavolala, tak se dal do běhu a dohonil ostatní a chytil se za ruku Aniky, se kterou nikdo nechtěl být ve dvojici. A přitom se pořád díval na lampu.

Po vycházce si v herně rozložil šachy a kývl na Aniku. Ona byla divná a někdy jí tak klesla

hlava k uchu a začala slintat a škubat pusou, ale když do ní strčil, probrala se. A šachy hrála skvěle, líp než máma. Jindy by je ostatní děti rušily, ale paní Kesnerová bděla. Ona si nemusela pořád malovat pusy a nehty na červeno jako ty mladé hezké učitelky, tak měla na děti víc času.

Potom musel na záchod, chodbou do zadní části budovy. Nad schodištěm se zastavil. Někdo otevíral velké dveře a byl malý a nešlo mu to. Valyr byl na něj zvědav, a tak zůstal na místě a viděl se přicházet. Vypadal tlustě a ubřečeně, vůbec se sám sobě nelíbil. Možná aby se utěšil, udělal si bublinu. Později to nazývali jinak, prostory nebo mezera, ale pro něj to tehdy byla bublina, možná první na světě, kdopak ví. Už tehdy věděl, co dělá a proč. Vplul dovnitř a vznášel se, vznášeli se oba, až u stropu vstupní haly, parádně vysoko, odstrkovali se od sebe a zase k sobě, kroužili, jako by měli trénink v pohybu ve stavu beztlíže jako kosmonauti.

Slečna Foscuová, namalovaná jako panenka, vyšla z učitelského WC a omdlela. Vtom Valyroví něco jakoby pošeptalo, že už musí z bubliny pryč, taky aby tady ještě neomdleli další, a tak klidně vyklouzl a toho druhého tam nechal. Bublina mlaskavě splaskla a on si najednou pamatoval svět očima toho Valyry, který se zakoukal, opozdil a pak chvíli bloudil a bál se semaforů a té dlouhé betonové zdi, za kterou byl Blázinec, než konečně došel ke školce.

Slečna Foscuová ho od té doby nenáviděla a vyškubávala mu vlasy nad ušima. Naštěstí už měl jít brzy do školy. Podruhé bublinu udělal schválně, aby potěšil Aniku. Zdržel se pod lampou - nebyl si jist, jestli by to jinak fungovalo, dal si pár minut náskok a pak se dohonil za plotem bývalého autobazaru, jehož majitele asi zavřeli, ale nikdo to nevěděl jistě. Kolem nich bylo jen sídliště, kde nikdo nikoho nezná. Anika se moc nedivila, že jsou dva. V jejím zvláštním světě to asi bylo normální. Ukázal jí, jak se dá plachtit a lítat a vznášet a ona vymyslela něco nového, obrazce ze zářících čar. Poznal přesně, kdy musí z bubliny odejít, jen nevěděl určitě, který z nich dvou tam zůstal, ale to bylo jedno, protože si potom pamatoval obojí.

Anika krátce nato umřela. Rodiče mu nechtěli nic říct, ale později si vydedukoval, že se asi udusila při záchvatu. Asi do ní nikdo včas nestrčil, jako to on dělával ve školce. Nějakou dobu se trápil a na bubliny zapomněl. Ve škole se mu zpočátku posmívali, ale později zjistili, že je v napovídání absolutní jednička a někteří grázláci ho začali chránit proti jiným. Potom najednou vyrostl a v tělocviku už vedl ty nejtěžší činky a učitel začal mluvit o okresních přeborech. Na záchodě povalil jednoho, co se na něj sápal, a dal mu pěstí do břicha, až se ten kluk pozvracel. A pak se nějak objevila Edna a jednou ho pozvala k nim domů na televizi a tam zrovna ukazovali Představení, jedno z prvních. Obdivovala časohráče - netušil, o co jde, a když to pochopil, začal se hrozně smát a ona se urazila.

Potom už jenom čekal, až bude plnoletý, aby se mohl přidat k některé z nově vznikajících skupin, a nakonec podepsal smlouvu u Jarolíma a těch dvou let, než se pohádali, protože Jarolím byl čím dál praštěnější a dost riskoval, nikdy nelitoval.

Třetí přepadení se odehrálo podle klasického receptu uprostřed noci, možná blíž k ránu, aby ani starého Rubeše nenapadlo koukat se dalekohledem. Měli s sebou profíka přes zámky a asi se dívali infračerveně, což Valyr nemohl. A byli zatraceně tiší; než se vzbudil, leželi na něm dva. Shodil je, ale byli na něj připravení a než se zvedli z podlahy, nastoupila další dvojice. Rozdával rány z Kaivina bohatého repertoáru, však je u ní pilně dřel celá léta; normálně se při nich musel krotit, aby nikoho nezabil, teď se však vůbec neomezoval a všechno kolem něj křupalo a hekalo, ale nikdo nezařval. Cítil krev, dost krve, jenže to mohla být i jeho vlastní, protože křupání a hekání se bohužel týkalo i jeho. Ve tmě ty chlapy nemohl spočítat, ale chata jich musela být plná.

Dobře mířená rána ho napůl omráčila, a když se svezl na zem, skočili na něj a svázali ho. Potom už s ním zacházeli jako poštáci s balíkem. Nosítka - kvůli tomu kopci, pak auto, něco jako džíp, hrčení vrtulníku. Do toho zaklení, doprdele, tři chlapi zranění! Dodatečně si uvědomil, že dotyčný mluvil anglicky nebo americky, a ten, kdo ho zakřikl, aby držel hubu, to zasyčel v geolingu. Poslali na mě mezinárodní komando, pomyslel si malátně, to jsem důležitější!

Přes hranice to bylo mírně napínavé, i když asi měli ty protiradarové štíty, cítil hutné, tíživé ticho - ne že by ve Velké Evropě někomu bránili cestovat tam a zpátky, ale vrtulník v noci, to hned každý myslí na teroristy.

A pak přistání, zase nosítka, a to už poznal vůni toho města. Lyenna s rozkvetlými azalkami, pach prastarého zdiva a ještě staršího kamene, protože místní si svůj středověk pěstují a udržují a oprašují a mají ho na každém rohu aspoň kousek, a k tomu vlhko z tisíce rybníků a jezírek v každé zahradě a na každém náměstíčku, a těch je v Lyenně nespočetně.

Tohle místo vypadalo na park nějakého menšího zámku. Začal se trochu rozhlížet, jenomže jeho nosiči klusali jako o závod, asi že se už rozednívalo. Prosvištěli vchodem pro služebnictvo do nákladního výtahu a nahoru, snad do věže, položili ho na nějaký oتمان potažený igelitem a rozvázali. Všude mříže, mohli si to dovolit. Pak přišel doktor. Valyr zkoušel hýbat rukama a ohmatával si klouby na prstech a boule.

"Vsadím se, že pár těch kluků je na tom hůř," řekl.

"Jo, ale oni už dostali zapláceno," pravil doktor a vytáhl pružné obvazy a flaštičku s něčím jódovým, víc nebylo potřeba. "Tyhle dveře vedou do koupelny," prozradil na odchodu. "Prý tam máte šaty."

Až na pár bolístek, otupělou hlavu a probouzející se hlad ten unos zatím docela ušel. Pod igelitem měl oتمان slušné čalounění, takže se na něm dalo spát. Sice v šatech, ale byly pohodlné, jako by si je vybíral sám. Usoudil, že do rána už se nic dít nebude, a usnul.

"Proč jsou časohráči čím dál slabší?" řekl ženský hlas. "Protože je to nemoc, a nemoc se může vyléčit," odpověděl, dřív než se probudil. Vědomě by se na takovou moudrost asi nezmohl.

"Dobrá odpověď," pochválila ho. Probral se natolik, aby ocenil kvalitu jejího hlasu, a okamžitě zatoužil po dalších slovech a větách, po samotném jeho zvuku. Poslouchat ji bylo jako olizovat něco šíleně dobrého, nejspíš vánočního, ze struhadla. Zavřel oči.

"Mluvte, chci si vás nechat zdát," řekl vážně.

"Myslíte, že jsem po ránu škaredá?"

"Hm, nevím. Záře plamenů vám sluší, jenomže tady nic nehoří."

"No tak, otevřete oči!" Znělo to pohoršeně, a tak honem poslechl. Nebyla škaredá. Vypadala jinak než při představení, starší, hubenější a unavená, ale nechybělo jí to zvláštní cosi, co odlišuje lidi od konzumentů.

"Nywanja z plamenů," zašeptal. "Opravdová."

Zatvářila se skoro vyplašeně, jako by jí něco takového ještě nikdo neřekl. "Já... Dala jsem vás unést," prohlásila vzdorně.

"To mi došlo. Proč jste mi nezavolala?"

"Aby o vás nevěděli moji vrahové. Najala jsem přes tři prostředníky tyhle hulváty, muselo to být hrozné... Moc se omlouvám."

Posadil se, ohmatal si bouli na hlavě. Nezvětšila se. "Kdo po vás jde?"

"Nevím. Konkurence, šílenec, odmítnutý nápadník... Jsem slavná."

"A co policie?"

"Nic. Útoky se odehrávají výhradně v mezeře."

"Takže sabotéři... Nemůžete přestat vystupovat?" zeptal se, ačkoli znal odpověď předem.

"Ne. Je to dar a taky povinnost. Musím zpívat."

"Nojo. A co takhle normální koncerty?"

"Potřebuju plameny," řekla. "A vím, že tahle éra už končí, chci ještě zachytit, co zbývá. Víím, představení degenerují na pornošou, časohráči fetují, aby vydrželi o pár minut déle, a jsou čím dál nespolehlivější. Moc času už nemám."

"Víte, že se vám nedá nic odmítnout?"

Usmála se. "Jo, to vím."

Zakručelo mu v břiše, polekaně vyskočila. "Honem na snídani. Jsem hrozná, vážně."

"Přijdu hned."

"Pořád dolů po schodech, nemůžete zabloudit."

Opravdu byl ve věži a její kamenné stěny byly opravdu staré a původní, jen tu a tam zpevněné betonem nebo ocelovými dráty. Chodby tohoto sídla působily syrově a autenticky, místnosti zato moderně až rozmařile. Snídaně přesahovala i jeho kapacitu, a navíc mu k ní Nywanja pustila nahrávku. Kaiva v nemocnici! Neuvěřitelné.

"Bylo to o fous," slyšel její známý chrapot, do něhož se míchal kašel, asi z vedlejší postele. "Ve špitálu pro chudý se cítím nejlíp, víš. Bezpečně. Valyre, já na ně nemám. To nejsou normální sabotéři poslední vteřiny. Jednak asi drogama likvidují časohráče, snad jim to svinstvo rozdávají před představením, ale už jsem zahlídla i fyzické násilí, včera jednoho omráčili a jeho kout zkolaboval... Všecko to kolísá, nemůžeš se spolehnout na nic, leda na svůj čich. Nesedí vteřiny, ani gravitace... Kromě toho tam zůstávají. Jsou to normálně sebevražedný útoky!" Odmlčela se, bylo slyšet jen její dech a vzdálený kašel. "Dostanu se z toho, a ty zkus zachránit to děvče. Je to kamarádka, fakt." Další odmlka. "Jo, a neví nic o tom, cos vyváděl ve školce. Když tak jí to pověz sám."

Konec. Valyr se natáhl po dalším kousku bábovky. Přinejmenším tohle na něj Kaiva prozradila.

"Prý mi *žádný* záchranář nepomůže," řekla Nywanja. Do tváře jí svítilo slunce a odhalovalo drobné vrásky. Nevadily. Vůbec ne. "Kaiva se spolehla na instinkt, nic jiného nemá smysl."

"Jasně. Ona v tom jede od začátku. Po ní byl služebně nejstarší Sacharín, ten je ve cvokhausu, pak ten Rus, toho odpráskli, a Černej Blesk, ten si koupil kryt a nevychází."

"A následuje Valyr Nečas, záchranář s tajemstvím. Měl jste být mrtvý. Asi tak desetkrát."

"Nojo, lidi toho nakecají. Chci vidět vaši skupinu. Chci Kaivinu partu, hlavně toho kluka s ježkem. A bude zkouška, na tom trvám. Ten park kolem je dost velkej a v Lyenně bývají vysoký zdi..."

"Poznal jste, že jsme v Lyenně?"

Neposlouchal ji. "Kdy je představení?"

"Za osm dní."

"Fajn. To je dost času. Tak zvedněte telefon nebo mi sakra přidejte tajemníka, ať už to jede!"

Zírala na něj. "Neptáte se na honorář?"

"Ještě nevím, jestli vás zachráním, Nywanjo z plamenů."

Za tu dobu, kdy se pokoušel trochu vycvičit vyplašenou čtveřici mladých časohráčů a seznámit se se zbytkem Kaivina týmu, Betekem a Suzanou, odehrála se v Lyenně dvě představení, jedno na stadionu, druhé na soukromém pozemku. Valyr zhlédl obě, a při obou došlo k průšvihů. Sabotéři poslední vteřiny asi vyšli z módy, teď postupovali vysloveně sebevražedně, jak to říkala Kaiva, a zůstávali v mezeře spolu s ječícími oběťmi. V podstatě ani neměli šanci uniknout, neboť časový rozvrh ztrácel smysl. Časohráči měli otupělé pohledy, při prvním představení jeden omdlel, aniž by se ho kdo dotkl. Při druhém se stalo něco podobného, ale Valyr byl tentokrát dost blízko a zahlédl letící šipku. Asi to byla foukačka, mrňavá a nenápadná.

Pak se v televizi k sabotážím přihlásila Liga pro morálnější dnešek. Nywanja nevydržela sedět, vyskočila a začala zuřivě gestikulovat. "Co je sakra nemorálního na mém zpěvu?"

Valyr odložil misku s buráky. "Nic. Je to záminka. Těm lidem hrabe a chtějí se zviditelnit."

"Jdu si lehnout," řekla. Vyznělo to zvláště, málem jako pozvání. Betek zkoumavě pohlédl na Valyra. Suzana se zvedla a líně se protáhla.

"Hele, šéfe," pravila ležérně. "Jedeš po ní? Jestli ne, jdu na věc já."

Chvíli mu to nedocházelo, pak zavrtěl hlavou. "Nemám žádné plány, klidně to zkus. Ale v naší generaci se obvykle takhle párovali jenom ti, co si nemohli pomoci."

"Že by byla tak stará jako ty?" podivila se Suzana. Laškovně ho cvrnkla do břicha a odkráčela.

"Pusťme si to video ještě jednou," navrhl Betek. "Tebe tam něco štve, a já asi vím, co. Ten starej chlap."

Bystrý hoch, pomyslel si Valyr. Měl pravdu. Mezi sabotéry - sebevrahy, většinou mladíky těsně po pubertě, se vyskytoval jeden starší. V obou případech. Všichni měli částečné masky, ale podle pohybů by mu Valyr hádal přes padesát. A byla tu ta potíž. Zůstal v mezeře poprvé, a podruhé se mezi sabotéry objevil zase. Přinejmenším tam byl někdo s podobnou postavou a jeho chování v mezeře svědčilo o letitých zkušenostech.

"Jako by na mě sáhla smrt," řekl Betek. "Možná už blbnu, ale mám pocit, že tam byl i tehdy, když Kaiva vytáhla Nywanju z posledního nezhrouceného rohu a Mariša tam chudák ztvrdla. To tenhle dědek ji tam přidržel."

Nywanja ztropila scénu a Suzana se netečně odplížila do svého pokoje. Ještě vrhla na Valyra uznalý pohled. Nespletl ses, šéfe! Po chvíli se dostavila komorná (nebo jak si teď říkají) a vyřizovala, že paní si přeje mluvit s panem Valyrem.

Tohle už bylo opravdu dost jasné pozvání, a když šel za komornou k Nywanjině ložnici, jejíž polohu se dosud ani nepokusil odhadnout, zjistil, že se vlastně těší. Jenom doufal, že nebude hrát vyděšenou a pošpiněnou tím odporným návrhem - Suzana nebyla agresivní ani sprostá.

Přivítala ho otázkou. "Proč svět není normální?"

Pokrčil rameny. "Dřív lidi žili celej život ve svém světě. Teď ten tvůj zhasne, když je ti tak

osmnáct dvacet, a potom už patří těm mladším a ty ho nepoznáváš."

Ležela v posteli, tak si k ní přisedl. "Čím tě můžu potěšit?"

"Máš rád sex?"

"Docela jo. A co dál?"

"Zachraň mě."

"Pokusím se." Ještě než to začalo být vážné, zahlédl tu fotku v rámečku na stolku. Nywanja a její kámoška v mládí. Tu druhou dívku znal. Nevzpomněl si hned, nebyl na to čas, až později, v noci, možná už blíž k ránu. Vzbudil se z hrozného snu, v němž Greta, ta dívka z obrázku, hrála hlavní roli.

Byla mezerová bruslařka, prostě úžasná. První oběť sabotéra při Jarolímově představení. Valyr tehdy netušil, o co se jedná, jen viděl útočníka a skočil do mezery. Přesněji skočil tam jako zevní dvojník, jako časohráč musel zůstat na místě, jinak by se jeho roh zaoblil, křivky zbytkové gravitace, s nimiž počítali bruslaři jako s únikovými cestami, by se zdeformovaly a někdo by se mohl opozdit. Rval se s tím chlapem, ale on radši dostával rány, než by pustil Gretu, dívka ječela a kopala bruslemi, Jarolím stál jako přimražený, neudělal vůbec nic, jen koukal, pak sabotér Gretu pustil a vyskočil ven, mezera splaskla a Valyr s dívkou v ní zůstali. Jemu to nic neudělalo, jako časohráč dovnitř nevstoupil, tolik duchapřítomnosti měl i v tom šoku z nenadálého útoku, ona však byla ztracena.

Ted' už by si s jedním obyčejným sabotérem poradil, zvládl by i dva, možná tři, Kaiva vypracovala speciální techniky a on byl dobrý žák, její nejlepší, jenže tehdy všechno teprve začínalo. Kdopak by se ted' zdržoval vztyčováním ledových ploch v přesně propočítaných gravitačních minusech! Jarolím si to mohl dovolit, on se svou skupinou udržel mezeru klidně půl hodiny. Rekord byl čtyřicet minut. Dneska? Patnáct je moc.

Neklidně se převalil na záda. Greta. Kolik jí asi bylo? Míň než mně, tak šestnáct, sedmnáct. A Kaiva... Proč si vybavil Kaivu a její spokojený výraz po milování? Sedl si, postel se prohnula a Nywanja něco zamumlala. I takhle ze spaní zněla jako těsto na vánoční pečivo, to, co se strouhá až nahoru jako ozdoba a je tak nebezpečně sladké slízat ho ze struhadla.

Kaiva je podobná Gretě. Proč se stala nejlepší záchranářkou? Jarolím, Jarolím. Kdo že to po něm šel? Nájemní vrazi stojí prachy. Ten někdo byl asi bohatý, že?

V parku bylo dost místa a zeď dost vysoká, navíc prostranství, které Valyr vybral, ukrývaly před případnými zvědavci vzrostlé, staré stromy. Čtyři hoši Časohráči naklusali ve svých barevných úborech na místa, přesně jak je to naučil, jejich dvojníci postávali pod mohutnými duby. Šéf zvednutým palcem ukázal Valyroví, že těch patnáct minut je jistých. Betek a Suzana zaujali pozice, mladík na skokanské konstrukci, dívka dole. Valyr si stoupl proti nim, Nywanja vtančila do mezery a začala zpívat, bez doprovodu kapely to znělo zvláštně, ale vůbec ne špatně.

Samotný její hlas by stačil na uchvácení posluchače se slušným hudebním vkusem, i kdyby stála na obyčejném pódiu. Potom mávla rukou, trochu přitom odplula stranou a pod ní vykvetl zelený plamen jako bohaté lupení; podobné maluje na okna mráz. Mávla druhou rukou tak obratně, že pohybový efekt byl minimální, a u druhé nohy jí vyrostlo další plamenné lupení, tentokrát rudé. Plameny se zmítaly v rytmu jejího zpěvu, ovíjely jí stehna a pas a zase šlehalý do stran, potom se k nim přidaly něžné ohýnky kolem zpěvaččiny hlavy a ona se pomalu nakláněla dozadu, až spočinula na ohnivém lůžku, a zpívala dál. Po chvílce se při změně rytmu zase zvolna zvedla a plameny ji doprovázely, celou ji obklopile, jako by hořela. Pak začaly vybuchovat chomáče jisker po celém prostoru mezery, až si Betek polekaně zakryl oči.

Nywanja několikrát energicky zaplachtila, ohnivá stopa zůstávala viset za ní ve vzduchu jako bílý pruh za letadlem. Trsy jisker se změnilly ve fantastické květiny a jejich tryskání se zpomalilo současně s rytmem.

Valyr si uvědomil, že se vymezených patnáct minut chýlí ke konci, dřív než mu zapípal náramek. Mávl na Nywanju, ale ta už s posledními takty klesala dolů a dívala se na něj, plameny pohasínaly. Zvedl paži a Nywanja opustila mezeru s desetivteřinovou rezervou. Časohráči byli připraveni a vstoupili dovnitř. Valyr postřehl, jak dvojníci pod duby mírně zavrávali. Hm. Tohle by vás nemělo rozházet, chlapci.

Nywanja zářila. "Klaplo to perfektně!"

"Jasně. Tady nejsou sabotéři."

"Já to nechápu." Zamračila se. Nalíčená a načesaná vypadala na dvacet a hrála to dobře. "Proč to dělají, tihle sebevrazi?"

"Mám podezření, že jeden z nich není sebevrah," broukl Valyr. Vypadla z role. Ted' viděl dospělou ženu, opravdu vylekanou. Než mohla něco říct, obrátil se k časohráčům, kteří se trousili blíž. "Dobrý. Zvládnete to takhle pokaždé?"

"Dokážeme i dvacet," pravil šéf lakonicky.

"Nepůjdeme na maximum," řekl Valyr. "Chci to mít jisté. Patnáct. Bez dopingu."

"My nic nebereme."

"To doufám. Beteku, Suzano, vy se prostě držte svých pozic, Kaivinu signalizaci znám, takže se domluvíme."

Vraceli se k domu, Nywanja se ho držela pod paží. "Cos to začal vykládat..."

"Počkej." Otočil se, jestli je někdo neposlouchá. "Za stájemí je taková loučka, není na ni vidět z domu..."

"Jo. Koně zatím nemám."

"Něco ti ukážu. Běž napřed, dohoním tě." Nebyla tam lampa, ale bez těch se už dávno obešel. Zůstal stát pod stromem. Stačí deset minut. Současně se rozběhl za Nywanjou. Šli pomalu, povídali si o tomhle domě, Nywanja si dokonce přečetla něco o jeho historii, než ho koupila, to se mu líbilo, potom si vykládali o koních - to zrovna míjeli prázdné stáje. Potom o životě a tak vůbec, na chvíli se zastavili a trochu se líbali, ale Valyr se smál, že jí olízá šminky, a ona se neurazila.

Byli na místě. Pohlédl na hodinky. Dvojník už by měl dorazit, aha, tamhle kluše.

"Ted' ti udělám bublinu," řekl.

Nemohla ji vidět, ale léta zkušeností ji naučila vycítit bariéru. Vzal ji za ruku a vznesli se. Dvojník se proti všem pravidlům připojil; tady nebyly žádné rohy, které by se daly zdeformovat. Poznal jí na očích, že je stejně uchválena jako před chvílí on jejím zpěvem. V bublině vybuchovaly plameny a kvetly kaskády jisker, až mu instinkt řekl, že bude konec. Vyklouzli spolu, dvojník jim zamával. Mlask, jak říká Kaiva.

Nywanja lapala po dechu. "Umí to ještě někdo... kromě tebe?"

"O nikom jsem neslyšel. Při představení ti zařídím takové tři minuty navíc. Budeme je potřebovat a nesmí to být moc nápadné... Možná ucítíš sem tam nějakou malou kolizi s mezerou, kterou vytvoří naše skupina. Potom, až ta jejich skončí, si musíš uvědomit, že jsi v bublině, která je víceméně kulatá. Trošku to mění ústupové cesty, všimla sis?"

"Všimla. Jasně." Otřásla se. "Byla to nádhera, děsivá nádhera. Soukromá mezera.... Vážně mě děsíš. Asi dnes neusnu."

"Rád ti s tím pomůžu," nabídl se.

"Ráda přijmu," usmála se, už ne jako dvacítká, ale jako ona sama. Chvilí kráčeli v zamyšleném tichu, pak se zeptala: "A ty neslábneš jako jiní Časohráči?"

"Ne. Nepozoroval jsem žádné omezení. Až na to, že mě nebaví čekat třeba dvě hodiny, než se doženu."

"To jsi tedy vzácnost."

"Hm. Asi jo."

Následovalo další dlouhé ticho. "Tady je měkká tráva," řekla. "A nikdo sem nechodí."

"Ale v tomhle zas takovou výdrž nemám."

"Nevadí, poradíme si."

To, na co čekal celou dobu, přišlo na řadu až po večeři, v její ložnici. Vykročil za ní už automaticky a Suzana se zasmála a ukázala mu palcem nahoru - ta holka nebyla vůbec závistivá. Koupali se spolu, což dosud viděl jen ve filmu a teď z toho měl trochu mindrák - nepřipadal si právě dokonalý a tady byla spousta světla a Nywanja přece mohla mít všelijaké krasavce. Ale pak si řekl, že krasavec by jí určitě nezachránil život. Takže si to vlastně docela zasloužím, ne?

A v posteli se na to zeptala. "Zůstal jsi někdy... dvojmo?"

"No konečně," zamumlal. "Cos o tom slyšela?"

"Hrůzy. Šílenství a bláznec. Několikrát jednoho z těch dvou museli násilím strčit do mezery..."

"Jo. A obvykle to nepomohlo, teda duševnímu zdraví toho dotyčného. Kdyby to mělo smysl, skočil by tam sám od sebe. Dobrovolně."

"Stalo se ti to?"

Asi to chtěla vědět, no tak dobře. Usadil se pohodlně v polštářích a vyprávěl jí, jak Drako, šéf docela slušné skupiny, na poslední chvíli najal nezkušeného mladíka, protože mu jednoho chlapa odvezli do špitálu se žlučníkem. Ten hoch se při zkoušce držel, i když trochu kolísal, ale Valyr z něj měl nepříjemný pocit. Čekal, že se mládenec zhroutí, jakmile o něco půjde. A představení bylo náročné, dvanáct plovoucích tanečnic, ke všemu reflektory nechal režisér rozestavit tak nešikovně, že všude překážely a záchranáři měli ztížený přístup. Byli tehdy jenom dva, v Demaerenu to obvykle stačilo, tam se policii dařilo sabotéry chytat a sebevrazi ještě nebyli v módě.

Prostě Valyr měl obavy, a tak se na patřičnou dobu zdvojnásobil jako Časohráči. Nikdo nic nepoznal, jeho bublina se napasovala do zhruba krychlové mezery a tanečnicím mohla jen prospět co do symetrie jejich živých obrazů.

Náhradník opravdu kolísal hůř než při zkoušce, ale ostatní byli zkušení a utáhli to, kromě toho tajně pomáhal i Valyr. Představení mělo trvat pětadvacet minut a synchronizace byla perfektní, dívky opustily mezeru včas a tři starší Časohráči vstoupili do ní. Čtvrtý se místo toho dal na útěk. Běžel rychle a běh nebyla právě Valyrova oblíbená disciplína, byl na to trochu těžký. Rozhodl se, že prchajícím nadběhne - poslal dvojníka dopředu a ve své záchranářské variantě se hnal za mládencem. Chytil ho, ještě se stačil porvat s jeho dvojníkem - tady už začal ztrácet přehled, který z jeho vlastních dvou exemplářů dělá to a který ono.

Vlekl hochu zpátky do mezery, jenže ta se zavírala, šlo o zlomky vteřiny. Tak kluka prostě vši silou hodil. Mlask.

Málem si vykloubil rameno, upadl, ale mládenec byl v suchu. Valyr ne. Valyr existoval dvakrát. Jeho vědomí či osobnost nebo jak se to dá nazvat skákalo z jednoho dvojníka do druhého, cítil se v obou verzích na omdlení a nedokázal si udělat bublinu. Tohle zřejmě uměl jediný Jarolím, ten se zdvojoval i víckrát a měl z toho legraci...

Nějak se dovlekl do hotelu, zvládl současně vstup zadním vchodem a odmítl doktora - dokonce i recepční si všiml, jak hrozně vypadá. Vydržel do nejbližšího představení, ale ty tři dny se střídavě opíjel a cpal prášky na spaní, s vypětím vzdoroval neodbytnému nutkání vrazit tomu druhému nůž do břicha nebo ho uškrtit; vzhledem k tomu, že byli oba stejně silní, mohl se taky zabít vzájemně, a tolik rozumu mu ještě zbývalo, aby takovéhle věci nezkoušel. Při představení se přitočil ke známým záchranářům, zatímco se krčil mezi diváky, a na konci nenápadně zmizel v mezeře, tam, kde reflektory vytvářely relativní stín.

"Přežils to," vydechla Nywanja.

"Ale těžko. Nechápu, jak to mohl Jarolím vydržet."

"Jarolím? Kdo to byl?"

Ach jo, pomyslel si. Chyba, moje drahá. Nemůžeš neznat Jarolíma Bruslaře. To prostě nejde. "Časohráč. Ze samých začátků. Už jsem se zmínil, že se dokázal zdvojovat vícenásobně. Pak ho zabili, ale neví se kdo ani proč."

"Asi někomu něco provedl," řekla nečekaně tvrdě.

Radši ji honem objal, aby nemusel myslet. Pryč s logikou. Dnes večer ještě nechci nic vědět.

v v v

Těsně před začátkem představení si vzpomněl, že se jí ani nezeptal, kolik mu *zaplatí*. Přišlo mu to k smíchu. Nejhorší kšeft jeho života. Nebyl si jist, který z dvojníků si tohle pomyslel, ale nezáleželo na tom, v přítomnosti mezery - nebo bubliny - se u něj ten pocit rozdvojení nikdy nedostavil. Věděl, že je dvojmo, ale bylo to v pořádku.

"Máš tři minuty k dobru," pošeptal Nywanje, "ale radši se drž plánu, jak jen to půjde!"

Kývla a se zářivým úsměvem vplula do mezery. Byla tam doma. Patřila tam nejvíc ze všech herců, zpěváků a tanečníků, které kdy viděl. Polkl, jak mu cosi, snad slzy dojetí, steklo do krku. Pozorně sledoval představení, uchvácen stejně jako při zkoušce, ale se všemi instinkty starého záchranáře nastraženými a v pohotovosti. Vnímal jasně jejich i svoje bariéry. Jeho dvojník se zatím rozhlížel po obecnstvu, hledaje jistého člověka, dávného známého, který měl být podle všeho po smrti, jenomže asi nebyl. Bude někde blízko, aby dobře viděl.

Po deseti minutách začali chlapci mírně kolísat. Potili se. Tohle na sobě nikdy nepozoroval, ale věděl, že to znamená nebezpečí. Že by k nim přece jen někdo pronikl a dal jim nějakou pitomou drogu? I kdyby ne, sabotéři jejich slabost vycítí a zasáhnou o to dřív. Což je pro nás v postatě jenom dobře. Kývl na Beteka, dal mu signál. Mladík povylezl na své hliníkové věži výš, zkontroloval si postroj a lana. Nywanja předváděla své ohnivé stopy, obecnstvo tajilo dech. Přál si, aby ji nechali dokončit píseň... Ne.

Sabotéři vtrhli do mezery. Čtyři, kde se nabralo tolik cvoků? Vrhł se na ně, vybral si nejslabšího a srazil ho k zemi, tak, Suzana se pere s tím vysokým, neví, že má ještě čas, takže s ním manévruje pryč z mezery, ještě musím dostat toho v cyklistické přilbě, sápe se na Nywanju, a Betek skáče, přesně, jenomže ten hajzl Nywanju roztočil jako káču, umí to,

mizera, a Betek se vrací. Minul.

Valyr odkopl svého soupeře, zhoupł se na zbytečku gravitace, se kterým počítal předem, a dal Betekovi signál Ještě jednou! Betek mrkne na hodinky a zděšeně kývne, má strach, ale jde na věc, skok! Nywanja se zastavila sama, jenže sabotér je už zase u ní, Valyr použil Kaivin nejrazantnější hmat na druhého zbylého sabotéra a nejspíš mu zlomil vaz, jenže se opozdil o setinu vteřiny a poslední škůdce znovu strhl Nywanju stranou. Její loket mu srazil přílbu, objevila se punčochová maska.

Mezera zkolabovala, ale Valyrova bublina Beteka zachránila, vrací se na své místo, tažen pružným lanem, v očích zdivočelý, nechápající úžas. V bublině se teď motají časohráči, dezorientovaný sabotér, Nywanja a Valyr. Nywanja se prodrala dolů, zatímco Valyr zaměstnával sabotéra trochou modifikovaného boxu za hodně snížené gravitace. Časohráči zírali, zmatkovali a překáželi, dva musela Nywanja odstrčit, aby jí uhnuli, sama se přitom odrazila zpátky, přiblížila se k sabotérovi, ten po ní chňapl. Ignoroval Valyra, který na něm v té chvíli visel a snažil se mu zlomit ruku. Valyr mu hmátl po krku a začal ho škrtit, takže jeho sevření povolilo, Nywanja se vzpamatovala a kopla ho. Tím konečně nabrala správný směr a vyklouzla z bubliny. Dopadla tvrdě, ale vzápětí vyskočila a napjatě sledovala konec představení spolu se řvoucími diváky.

Valyr bojoval se soupeřem, který měl sílu šílence. Nesledoval čas, ale instinkt ho upozornil na blížící se konec. S vypětím sil se natáhl a strhl sabotérovi masku. V téže chvíli jeho dvojník v hledišti chytil za rameno nenápadného padesátníka v šedém saku.

"Ahoj, Jarolíme," řekli oba současně. Mlask!

Obecenstvo řvalo a fandilo po celou dobu pranice, ale teď nastal úplný výbuch. Valyr měl co dělat, aby Jarolíma udržel, přestože mu tady, za normálních okolností, pomáhala větší hmotnost. Musel ho dost ošklivě uzemnit, a když se konečně objevila váhavá lyennská policie, dalo mu práci vysvětlit jim, proč toho pána tak zuřivě napadl.

* * *

Nywanja čekala před stanicí v nablýskaném černém autě se šoférem. Posadil se k ní dozadu a dlouho mlčel.

"Co s ním bude?" zeptala se nakonec Nywanja.

"Pošlou ho do nějakého blázince s ostrahou." Vzdychl. "Oni nevědí, kdo tehdy najal jeho vrahy. Byli tři, ne?"

"Tři," přisvědčila bezbarvě a její hlas už nechutnal po vánočním cukroví, ale po holém kovu struhadla. "Kdo mohl tušit, že zrovna existuje čtyřikrát?"

"On ale Gretinu smrt nezavinil, Nywanjo."

"Nic neudělal!" vyhrkla. "Vůbec nic, ani se nehnul. Jeho partner, jeden mladý Časohráč, ten se aspoň pokusil..."

"Já vím. Neviděl jsem tě tam. Mělas ji moc ráda? Nebo to plánovala Kaiva a tys jenom platila?"

"Na tom nezáleží. Víš, co řekl Kaivě? Podepsala smlouvu. Vzala riziko na sebe a já vám nezaplatím ani ň!"

"Ten blbec," povzdechl si Valyr. "Divím se, že ho nezabila na fleku."

Nywanje konečně došlo, co řekl před chvílí. "Tys tam byl?"

"Já byl ten mladý Časohráč. Brzy po téhle události jsem toho nechal a šel dělat

záchranáře."

Naklonila se a hleděla mu do očí. "Co uděláš teď? Udáš nás?"

"Nikoho jste přece nezabily, Jarolím žije. Neudělám nic. Odejdu, jakmile skončí vyšetřování. A už pro mě neposílej *žádný* gorily. Nechci."

Hledala v kabelce kapesník, ale jenom preventivně, hvězdy nebrečí, když mají na sobě ještě mejkap z představení.

"A když přijdu sama? Vyhodíš mě?"

"To nevím. Vážně nevím."